

Resolution.

REGLEMENTE

FÖR

WALBO SKOLDISTRIKT,

FASTSTÄLLDT AF HÖGV. DOMKAPITLET I UPSALA
DEN 20 NOVEMBER 1890.

GEFLE 1891.
GEFLE-POSTENS TRYCKERI.

A. Skolor och Skoloråden.

§ 1.

1. Folkskolor och småskolor upprättas inom distriktet till det antal, som är erforderligt med hänsyn till antalet af skolpligtige barn och fördelningen af deras boningsplatser.

2. I folkskola undervisas ej samtidigt mer än 60 och i småskola ej mer än 40 barn af samme lärare (lärarinna).

3. Hvarje folkskola bör hafva minst en småskola till underlag, så vida barnantalet öfverstiger 75.

4. Mindre folkskola förändras, när omständigheterna det medgifva, till egentlig folkskola.

5. Stationerna för flyttande skola inskränkas till tvenne.

§ 2.

Inom distriktet upprätthållas för närvarande följande skolor:

En fast folkskola i Ludvigsberg,

” ” ” i Häklinge,

” ” ” i Johanneslöt,

” ” ” i Hemlingby,

” ” ” i Löflund,

” ” ” i Märtsbo,

” ” ” i Grååsen.

” ” ” i Öfverhärde.

” ” ” i Mackmyra.

två fasta folkskolor i Forsbacka,

en fast mindre folkskola i Bomhusudden,

” ” ” ” i Sikvik,

” ” ” ” i Åsbo,

” ” ” ” i Ösaren,

” flyttande mindre folkskola i Införrå-Tvea,

” fast småskola i Ludvigsberg,

en fast småskola i Häklinge,

” ” ” i Johanneslöt,

” ” ” i Hemlingby,

” ” ” i Löflund,

” ” ” i Öfverhärde,

två fasta småskolor i Forsbacka,

en fortsättningsskola i Ludvigsberg,

” ” ” i Johanneslöt,

” ” ” i Hemlingby,

” ” ” i Löflund,

” ” ” i Öfverhärde,

” ” ” i Forsbacka.

§ 3.

1. Distriktet indelas i skoloråden, hvarvid hänsyn tages till afståndet mellan skolorna samt till barnantalet. Området för flyttande skola indelas efter stationerna i skolrotar.

2. Hvarje barn må begagna undervisningen endast vid skola inom det område, der det har sitt hemvist. Undantag härifrån må dock i särskilda fall af skolrådet kunna beviljas.

§ 4.

1. Distriktet omfattar följande skoloråden: Ludvigsbergs, Häklinge, Johanneslöts, Hemlingby, Bomhusuddens, Sikviks, Löflunds, Märtsbo, Åsbo, Grååsens, Ösarens, Öfverhärde, Forsbacka och Införrå-Tvea.

2. Till de särskilda skolorådena höra följande byar och lägenheter:

Till *Ludvigsbergs* skoloråde: Bäck, Östanbäck, Lund, Westbyggeby, samt delar af Häklinge, Sofiedal och Ön.

Till *Häklinge* skoloråde: Allmänninge och Åby samt delar af Häklinge och Åsbyggeby.

Till *Johanneslöts* skoloråde: Alborga, Backa, Wall, Tolffors och Lexe samt en del af Åsbyggeby.

Till *Hemlingby* skoloråde: Hemlingby och Jerfsta.

Till *Bomhusuddens* skoloråde: Bomhusudden med omnejd.

Till *Sikviks* skolområde: Sikvik och Orarne.

Till *Löflunds* skolområde: Löflund, Grinduga, Rofgårde, Furuvik, Ytterharnäs och Fleräng.

Till *Mårtsbo* skolområde: Mårtsbo, Kubbo, Lärkbo och Murlanda.

Till *Åsbo* skolområde: Åsbo och Dalen.

Till *Grååsens* skolområde: Grååsen, Werkebro, Hästbo, Glamsen, Hästmurn, Hanåsen, Långåsen, Kjessmansbo och Österbo.

Till *Ösarens* skolområde: Ösaren, Jordåsen, Torkholm, Sunnanås, Svallet, Trullsbo, Laggarbo och Laggen.

Till *Öfverhärde* skolområde: Öfverhärde, Mackmyra by, Mackmyra bruk samt delar af Ytterhärde, Ön och Sofiedal.

Till *Forsbacka* skolområde: Forsbacka, Margrethill samt en del af Ytterhärde.

Till *Införrå-Tvea* skolområde: Införrå, Smörnäs, Trollrike, Lundbo och Sandvik samt Tvea, Flintbo, Skrockmyra, Lomsheden och Westanås.

B. Lärotider.

§ 5.

1. Den årliga lärotiden vid distriktets skolor utgöre minst åtta kalendermånader eller $34\frac{1}{2}$ veckor och fördelas på två terminer, en vårtermin och en hösttermin. Ledighet från läsning lemnas vid påsk från och med torsdagen före helgen till och med tisdagen efter densamma samt tolf dagar under tiden för potatisupptagningen (för småskolor samt folkskolor med fortsättningsskola inskränkes samma ledighet till sex dagar). Vidare lemnas ledighet under dagar för skollokalernas skurning samt för läraresammanträden m. m.; men må dock alltid minst 190 dagar om året verkligen användas till läsning i skolorna. I fast småskola med afdelningsläsning utgöre årliga lärotiden 39 veckor med minst 216 verkliga läsedagar.

2. Låseåret börjar med vårterminen.

§ 6.

1. Vid de särskilda skolorna förläggas läseterminerna till följande tider af året:

Vid *fast småskola*: Vårterminen mellan den 15 februari och den 22 juni; höstterminen mellan den 15 augusti och den 15 december.

Vid *fast småskola med afdelningsläsning*: Vårterminen mellan den 1 februari och den 22 juni; höstterminen mellan den 1 augusti och den 15 december.

Vid *fast folkskola, där fortsättningsskola ej är upprättad*, samt vid *mindre folkskola*: Vårterminen mellan den 15 januari och den 15 juni, höstterminen mellan den 1 september och den 15 december.

Vid *folkskola med fortsättningsskola*: Vårterminen mellan den 15 februari och den 22 juni; höstterminen mellan den 1 september och den 15 december.

Vid *fortsättningsskola*: 2 januari till den 15 februari.

2. Der folkskola saknar underlag af småskola, och till följd deraf folkskoleafdelning och småskoleafdelning undervisas på olika tider af året, förläggas småskoleafdelningens terminer mellan den 16 april och den 15 juni samt mellan den 1 september och den 31 oktober; folkskoleafdelningens terminer mellan den 15 januari och den 15 april samt mellan den 1 november och den 15 december.

I mindre folkskola med ringa barnantal må alla barn erhålla daglig undervisning.

3. I öfriga folkskolor med afdelningsläsning förläggas likaledes den högre afdelningens undervisningstid hufvudsakligen till förra hälften af vårterminen och senare hälften af höstterminen, den lägre afdelningens till den öfriga lärotiden, utom i Forsbacka folkskola för gossar, hvarest afdelningarna för närvarande vaxelvis besöka skolan hvarannan vecka.

På grund af § 1, mom. 2 läses på afdelningar för närvarande i Ludvigsbergs, Häklinge, Johanneslöts, Öfverhärde och Forsbacka folkskolor, samt i Ludvigsbergs, Häklinge, Johanneslöts och Öfverhärde småskolor.

4. I skolor med afdelningsläsning på olika tider af året hållas repetitionsförhör en dag i veckan med den afdelning, som för tillfället ej åtnjuter sammanhängande undervisning.

5. Vid flyttande skola fördelas den årliga lärotiden mellan de båda rotarne så, att undervisning meddelas å hvardera stationen under hälften af hvardera läseterminen.

§ 7.

1. Undervisningen fortgår vid samtliga skolor 6 dagar i veckan.

I småskolor, som läsa på afdelningar under olika tider af dagen, äfvensom med folkskoleafdelningarna i mindre folkskolor och i folkskolor med småskoleafdelning undervisas 6 timmar om dagen, hvarvid dock må iakttagas, att på lördagen, då läsning pågår endast med endera afdelningen, arbetstiden inskränkes till 4 timmar.

I öfriga folkskolor samt i fortsättningsskolor undervisas 5 timmar dagligen.

2. Före första lärotimmens början förrättas upprop, morgonbön, och i folkskoleafdelning äfven bibelläsning. I småskola beräknas härtill en fjärdedels och i folkskola en half timme.

3. Efter de tre första lärotimmarne lemnas barnen en timmes ledighet, och mellan två omedelbart på hvarandra följande lärotimmar gifves en fristund på tio minuter.

4. I folkskolans här ofvan angifna dagliga lärotid må icke inräknas den tid, som användes för slöjd eller för de gymnastiska (och militära) öfningarna. De gymnastiska öfningarna kunna anställas vid början af middagsrasten 4 dagar i veckan och hvarje gång pågå i 20 minuter. De militära öfningarna med gossar anställas på särskilda timmar under den mildare årstiden.

C. Läroämnen, Klassindelning, Läroplan, Lärokurser och Läsordning.

§ 8.

Läroämnen i småskolan, folkskolan och fortsättningsskolan vare de i § 12 af Folkskolestadgan angifna.

§ 9.

Folkskolorna i Ludvigsberg, Häklinge, Johanneslöt, Öfverhärde och Forsbacka indelas i fyra klasser, folkskolorna i Hemlingby och Löflund i tre klasser, så länge icke ett större barnantal påkallar afdelningsläsnings införande och skolornas fördelning i fyra klasser. Mackmyra folkskola, som mottager sina barn från andra folkskolor, har endast två klasser (tredje och fjärde kl.). Folkskoleafdelningarna i Mårtsbo och Grååsen indelas i tre eller fyra klasser, i de mindre folkskolorna i två klasser. Småskolorna i Ludvigsberg, Häklinge, Johanneslöt, Hemlingby, Löflund och Öfverhärde indelas i två klasser, i Forsbacka en årsklass hvardera, småskoleafdelningarna i Mårtsbo och Grååsen indelas i tre klasser, i de mindre folkskolorna i två klasser.

§ 10.

1. De särskilda klassernas *lärokurser* beräknas så, att lärjunge med medelmåttig begåfning och god flit må kunna genomgå hvarje klass på *ett* år. I mindre folkskola med inalles fyra klasser vare dock hela lärokursen sexårig.

2. Dels för att underhålla redan inhemtade kunskaper, dels för att ytterligare förvärfva sådana insikter och färdigheter, som äro af särskildt värde för det praktiska lifvet, bör den från folkskolan utexaminerade sedermera deltaga i helst två årskurser i fortsättningsskola intill dess vid 15 eller 16 år tillträde vinnes till konfirmationsundervisningen.

§ 11.

1. I småskolans och folkskolans (mindre folkskolans) särskilda klasser samt i fortsättningsskolan genomgås och inläras de kurser, som äro angifna i den till detta reglemente fogade bilagan.

2. Den fastställda lärokursen skall i hvarje skola finnas tillgänglig.

§ 12.

1. En *läsordning*, hvilken för hvarje utsatt lärotimme och för hvarje klass anger föremålen såväl för den omedelbara undervisningen som för de tysta öfningarna, skall för

hvarje skola eller skolafdelning med ledning af normalplanen af läraren (lärarinnan) uppgöras och, sedan den af skolrådet granskats, genom ordförandens påskrift fastställas.

2. Denna läsordning, som alltid bör finnas i lärorummet anslagen, skall för hvarje läsdag noggrant följas. Afvikelse derifrån må endast i det fall förekomma, då på särskilda passande tider undervisning i trädgårdsskötsel meddelas.

D. Intagning i skola och skolgång.

§ 13.

1. Barn är *skolpliktigt* från och med det år, under hvilket det fyller 7 år och intill dess det erhållit afgangsbetyg från folkskola eller deremot svarande intyg (jämför § 26 mom. 3). Så snart ett barn blifvit skolpliktigt, skall det anmälas till skolgång och intagas i den skola, till hvilken det hör (jämför § 3 mom. 2), så framt det ej annorstädes åtnjuter nöjaktig undervisning (jämför Folksk.-stadg. § 37), eller är af sjukdom hindrad att inställa sig, eller på grund af kroppslig eller andlig utveckling af skolrådet tills vidare befriats från skolgång.

2. Denna föreskrift om anmälan till skolgång, och hvad som nedanför i § 15 säges om undervisningens begagnande, gäller naturligtvis i första rummet föräldrar och dem, som i deras ställe äro; men enligt Folkskolestadgans 50 § tillhör det också husbonde tillse, att hans tjenstehjons eller underhafvandes barn erhålla behörig undervisning, äfvensom arbetsgifvare att bereda de barn, som biträda vid hans handtering, nödig tid att mottaga stadgad undervisning.

§ 14.

1. Inskrifning och intagning af *nybörjare* i småskola eller småskoleafdelnings första klass eger rum endast *en* gång om året, nämligen på vårterminens första dag. Der folkskola saknar underlag af småskola, och i synnerhet der afdelningsläsning ej lämpligen kan anordnas, må såsom villkor för inträde i skolan fordras vissa genom undervisning

i hemmet bibragta förberedande kunskaper, nämligen känedom af bokstäfverna samt stafning och läsning af lättare ord och meningar. Bristande kunskap härutinnan må dock ej hindra barnets intagning i skolan längre än till början af det år, då barnet fyller åtta år.

2. Barn, som förr åtnjutit undervisning, eger rätt till inträde vid början af hvarje läsetermin i den klass, till hvilken det efter sitt kunskapsmått hör, samt är skyldigt förete betyg från den skola, i hvilken det senast åtnjutit undervisning.

3. Skolpliktigt barn, som efter läseterminens början inflyttar från annan församling skall omedelbart efter inflyttningen hos skolrådets ordförande anmälas och genast intagas i den klass af småskolan eller folkskolan, der det efter sitt kunskapsmått hör.

4. Då barn intages i skola, inskrifves det i skolområdets hufvudbok (matrikel), som föres af läraren (lärarinnan) i folkskolan enligt här nedan gifven anvisning.

§ 15.

Sedan barn blifvit i skola intaget, bör det ordentligt och utan afbrott begagna undervisningen till dess det erhållit vederbörligt tillstånd att från skolan afgå.

§ 16.

Önska föräldrar eller målsmän bereda barn undervisning i hemmet, göre de hos skolrådet ansökan om barnets befrielse från skolgång, hvarefter skolrådet eger pröfva, huruvida befrielse bör meddelas.

§ 17.

1. Om skolpliktigt barn af sjukdom eller annat giltigt skäl är hindrad att infinna sig i skolan på inskrifningsdagen, skall dess målsman genom personlig inställelse eller skriftlig anmälan derom underrätta skolans lärare eller tillsyningsman.

2. Om under pågående termin giltigt hinder för barns skolbesök inträffar, vare dess målsman likaledes skyldig att

så snart som möjligt anmäla detta för skolans lärare (lärarinna).

§ 18.

1. Ledighet från skolan under pågående termin eger läraren (lärarinnan) att efter pröfning af skälets giltighet bevilja för en tid af högst tre dagar å rad, dock få lofdagarnes antal icke öfverstiga en tiondedel af terminens läsdagar; ledighet för längre tid skall sökas hos skolrådets ordförande (ellär vice ordförande), som om sådan beviljad ledighet bör skriftligen underrätta skolans lärare.

2. Önska föräldrar eller målsman, att skolpliktigt barn för en hel läsetermin må befrias från skolgång, skola de derom före terminens början göra ansökan hos skolrådets ordförande, som efter samråd med skolans lärare och tillsyningsman eger att ansökningen afslå eller bevilja.

Der sådan ansökning beviljas, skall anteckning derom göras i skolområdets hufvudbok.

§ 19.

1. Såsom *giltigt förfall* gälle följande:

- a) lärjunges sjukdom;
- b) svårare sjukdomsfall i lärjunges hem;
- c) af stor fattigdom vållad tillfällig brist på kläder eller skodon;
- d) svårare oväder och deraf vållande hinder för samfärdseln;
- e) annat plötsligt påkommet hinder, som af lärjunge eller målsman ej kunnat anmälas, men af läraren efteråt kan erkännas såsom oundvikligt;
- f) rätteligen erhållen ledighet enligt § 18 i detta reglemente.

2. Der skälet till skolbarns uteblifvande ej blir af läraren med visshet känt såsom något af de här nämnda, skall barnet i skolans böcker antecknas såsom frånvarande *utan giltigt förfall*, äfven om det oafbrutet uteblifver under hel läsetermin eller derutöfver.

§ 20.

1. För hvarje fast folkskolas område och för hvar och en af den flyttande skolans rotar utser skolrådet bland sina egna medlemmar eller bland andra för nit om folkupplysningen kände personer en *tillsyningsman* (jämför Folkskolestadg. § 44).

2. Tillsyningsmannen ansvarar inför skolrådet för skolgången inom sitt område, och åligger honom i detta afseende:

- a) att med ledning af skolans matrikel taga kännedom om alla till området hörande skolpliktige barn;
- b) att, så vidt möjligt är, vara närvarande i områdets skola på *inskrifningsdagarne*;
- c) att, då skolpliktigt barn på inskrifningsdagen utan anmäldt och giltigt skäl uteblifver, ofördröjligen söka få hindren för dess inställelse undanröjda;

d) att under pågående termin för hvarje 14:de dag från områdets lärare (lärarinnor) mottaga och, om så behöfves, infordra skriftlig uppgift på de skolförsummelse (frånvaro utan lof eller anmäldt giltigt förfall), som i skolan under senaste tvenne veckor förekommit, och skyndsamt söka verka för, att dessa försummelse ej må upprepas;

e) att, der föräldrar eller målsmän, oakadt erhållna tillsägelser, församma att hålla barnen till ordentlig skolgång, anmäla dem hos skolrådet till undergående af sådan varning af presterskap eller kyrkoråd, som § 51 af Folkskolestadgan påbjuder.

3. För skolförsummelseernas beifrande eger tillsyningsman anlita öfriga skolrådsmedlemmars biträde. I händelse af förfall sätte han pålitlig person i sitt ställe.

§ 21.

Der premier af skolrådet utdelas, må särskild hänsyn tagas till flitig skolgång, och sådana efter regeln ej tilldelas barn, som under senaste terminen utan giltigt förfall varit frånvarande.

E. Flyttningar och Examina.

§ 22.

1. Flyttning från småskola till folkskola eger rum en gång om året, vid läsårets slut, sedan läraren (lärarinnan) vid den skola, dit uppflyttning skall ske efter pröfning af småskolelärarinnans förslag bestämt, hvilka barn äro för sådan uppflyttning mogna.

Anser sig lärarinnan vid småskolan ej kunna nöjas med det utslag, som läraren (lärarinnan) vid folkskolan i detta hänseende fält, afgöre skolrådets ordförande, eller den hans ställe företräder, hvilka barn böra till folkskolan uppflyttas.

2. Flyttning från lägre till högre klass inom en och samma skola verkställes äfven vid läsårets slut med de barn, hvilka enligt lärarens (lärarinnans) vitsord nöjaktigt inhemtat den lägre klassens lärokurser. Råder ovisshet om lärjunges mogenhet för uppflyttning, afgöre efter verkställd pröfning skolrådets ordförande eller den honom företräder.

Undantagsvis må ett mera begåfvadt barn efter noggrant bepröfvande kunna uppflyttas i högre klass äfven under annan tid på året.

3. Namnen på de barn, som vunnit flyttning, skola vid terminsafslutningen uppläsas.

§ 23.

1. Afgångspröfning med de barn, som dertill anmält sig, anställs vid läsårets slut inför skolrådets ordförande eller den hans ställe företräder samt en af skolrådets öfriga ledamöter, och meddelas fullständigt afgångsbetyg åt de lärjungar, som vid pröfningen befunnits nöjaktigt hafva inhemtat den för folkskolan fastställda lärokursen.

2. Barn, som antingen af fattigdom hindras att längre tid begagna undervisningen eller på grund af bristande fattningsgäfvor ej kunnat inhemta folkskolans hela lärokurs, må dock, på särskild ansökan af dess målsman, af skolrådet kunna erhålla tillstånd att lemna skolan och få afgångsbetyg, om det vid anställd pröfning visat sig innehafva

det mått af kunskapar, som i § 48 af Folkskolestadgan finnes fastställt.

3. Huruvida lärjunge skall erhålla afgångsbetyg afgöres i samråd med läraren (lärarinnan) af skolrådets ordförande eller den hans ställe företräder.

§ 24.

1. Afgångsbetyg från folkskola skall utskrifvas och undertecknas af skolans lärare (lärarinna) och innehålla vitsord dels om flit och uppförande, dels om insikter och färdigheter i folkskolans läro- och öfningsämnen.

2. Der afgångspröfningen endast äsyftat den i § 48 af Folkskolestadgan bestämda minimikursen skall detta i lärjunges afgångsbetyg uttryckligen angifvas.

3. Betygsgraderna äro:
för flit: *mycket god, god, försvarlig, ringa* = a, b, c, d.
för uppförande: *mycket godt, godt, mindre godt, dåligt* = a, b, c, d;

för insikter och färdigheter: *berömlig, väl godkänd, godkänd, svag, underhaltig* = a, ab, b, c, d.

4. För att ega giltighet skall afgångsbetyg vara påtecknad af skolrådets ordförande eller den hans ställe vid afgångspröfningen företrädt.

§ 25.

Till fortsättningsskola ega endast de barn tillträde, som med fullständiga afgångsbetyg blifvit från folkskola utexaminerade.

§ 26.

1. Med de skolpliktige barn inom distriktet, hvilka på ansökan af sina målsmän erhållit skolrådets tillstånd att undervisas i hemmen, anställs på bestämd och offentlig kungjord dag hvarje år, inför skolrådets ordförande och annan tillkallad skolrådsledamot sådan pröfning, som i § 38 af Folkskolestadgan är påbjuden, och ålägges skolgång från nästföljande termins början de barn, som antingen förfallolöst uteblifva eller vid förhöret befinnas ej hafva det med afseende på deras ålder erforderliga kunskapsmättet i kristendom, modersmålet, välskrifning och räkning.

2. Detta förhör förrättas af den bland distriktets folkskolelärare (lärarinnor), som skolrådets ordförande härtill förordnar.

3. Har i hemmet undervisadt barn vid sådan pröfning visat sig ega kunskaper, hvilka i noggrannhet och omfattning någorlunda motsvara det kunskapsmått, som i folkskolan meddelas, erhålle det ett af skolrådets ordförande och den examinerande läraren underskrifvet intyg om godkända insikter, genom hvilket det befrias från skolplikt och berättigas till deltagande i konfirmationsundervisningen.

§ 27.

Till deltagande i konfirmationsundervisningen må endast de barn anses berättigade, som kunna förete afgangsbetyg från folkskola eller intyg om motsvarande kunskaper.

§ 28.

Skolpliktigt barn, som flyttar till annat skolområde, må af läraren i den skola, det senast tillhört, erhålla ett betyg, som anger barnets matrikelnummer och ålder, den klass, i hvilken det varit intaget, den art af skola det tillhört, dess kunskaper och skolgång, börande särskildt för flyttningsåret vara angifvet dels huru många dagar under året barnet besökt skolan, dels huru många dagar det med eller utan giltigt skäl från skolan uteblifvit.

§ 29.

Vid endera terminens slut anställs vid hvar och en af distriktets folkskolor, i närvaro af skolområdets tillsyningsman, föräldrar och målsmän och under ledning af skolrådets ordförande eller den af honom förordnas, en offentlig examen, och bör dervid förekomma följande:

- a) bön och bibelläsning;
- b) förhör i kristendomskunskap och i ett eller två andra läroämnen, som ordföranden bestämmer;
- c) förevisning af lärjungarnes skrif- och teckningsböcker, slöjdalster och trädgårdsland;
- d) uppvisning i sång och gymnastik;

e) uppläsande af vitsorden om barnens flit, uppförande och skolgång;

f) utdelning af premier, om sådana blifvit anslagna;

g) barnens hemförlofning.

F. Skolans Bokföring.

§ 30.

I hvar och en af distriktets skolor skall finnas en *dagbok* och en *examenskatalog*. Dessutom skall för hvarje skolområde finnas en *hufvudbok* eller *matrikel*. Dessa böcker böra vara inbundna samt innehålla ändamålsenligt uppställda tryckta formulär.

§ 31.

1. I *dagboken* skall för hvarje barn för hvarje dag medelst ett särskildt tecken angifvas, huruvida det är närvarande, eller med eller utan giltigt skäl frånvarande.

2. *Examenskatalog*, der barnen upptagas klass efter klass, helst i ordning efter kunskaper och flit, skall af läraren (lärarinnan) för hvarje termin upprättas och innehålla följande uppgifter:

a) barnets födelseår; den klass det tillhör; antal terminer, det tillbragt i skolan;

b) vitsord öfver dess flit och uppförande under terminen samt öfver de insikter och färdigheter i skolans läro- och öfningsämnena, det under samma tid ådagalagt;

c) antalet läsdagar under terminen för klassen och för och för hvarje enskildt barn;

d) antalet dagar, under hvilka hvarje barn varit *närvarande* samt med eller utan giltigt skäl *frånvarande* under samma tid.

3. Skolområdets *hufvudbok* eller *matrikel*, i hvilken hvarje barn i skolåldern inom området inskrifves under ett bestämdt nummer, skall föras af läraren (lärarinnan) i områdets folkskola (finnes småskollärarinna anställd i området, skola dessa anteckningar af henne verkställas för småskolans årsklasser), och skall nämnde matrikel innehålla följande uppgifter:

- a) lärjunges namn födelseår och dag;
  - b) faders eller målsmans namn och hemvist;
  - c) tiden för lärjunges första *inskrifning* i skola inom området samt tiden för dess *utskrifning* från folkskolan;
  - d) anteckning i särskild kolumn af dag då skolpliktigt barn erhållit sådant *flyttningsbetyg*, som i § 28 säges;
  - e) antalet dagar, lärjunge under hela sin skoltid bevisat skola (summan af alla skolårens "närvarande dagar"), om sådan uppgift kan lemnas;
  - f) anteckning om aflagd afgangsexamen;
  - g) anteckning om lärjunges bevisande af fortsättnings-skola;
  - h) öfriga anteckningar, som äro nödiga för de statistiska uppgifterna om folkskoleväsendet.
4. I såväl dagboken som examenskatalogen hänvisas till hufvudboken (matrikeln) genom angifvande af hvarje barns *nummer* i den samma.
5. Ett exemplar af den årliga tabellariska redogörelsen Litt. A skall alltid i skolans arkiv förvaras.

§ 32.

I en särskild anteckningsbok eller i en för ändamålet afsedd kolumn i dagboken må skolrådets ordförande, vice ordförande och öfrige skolrådets medlemmar äfvensom skolans tillsyningsman anteckna tiderna för sina besök och de anmärkningar, till hvilka de finna sig föranlåtna.

G. Undervisningen.

§ 33.

1. Arbetet i skolan börjas och avslutas hvarje dag med bön och sång. Vid morgonbönen i folkskolan läses ett stycke ur bibeln.

Vid morgon- och aftonböerna skall något af de Luterska böneformulären användas samt Herrens bön och välsignelsen läsas utan förändringar i den form, i hvilken de äro i katekesen intagna.

Vid åtminstone någotdera af dessa tillfällen bör ock en kort bön göras för konung och fosterland medelst någon

af följande verser: Sv. ps. 302: 1; 303: 2; 304: 1; 305; 308: 6; 383: 6; 411: 6; 412: 6; 416: 3; 426: 4; 427: 7; 431: 7; 443: 4.

2. Till hemarbete må intet lärostycke föresättas barnen, hvilket ej förut blifvit med dem genomgånet och förklaradt.

3. Vid all undervisning iakttages:

a) att läroinnehållet göres för lärjungen tillgängligt och lefvande genom tillämpningar och exempel, genom förevisning af verkliga naturföremål, så vidt detta låter sig göra, samt medelst användning af annan lämplig åskådningsmateriel.

b) att lärjungens *sjelfverksamhet* och uppfinningsförmåga oafslåtligen anlitas och öfvas;

c) att, för vinnande af *sammanhang* och *fasthet* i kunskapen, det hufvudsakliga af det förut genomgångna genom korta öfversikter ofta återkallas i minnet.

4. Gymnastiska öfningar anställas med folkskolans lärjungar 4 dagar i veckan antingen i lärosalen eller, då årstiden så medgifver, under bar himmel.

5. Undervisning i trädgårdsskötsel, som bör ställas i samband med undervisningen i växtlära, meddelas vid sådana årstider, då den praktiskt kan tillämpas.

6. Der undervisning i slöjd meddelas, böra läsning och slöjd på lämpligt sätt omvexla med hvarandra, samt den af skolrådet särskildt för slöjdundervisningen bestämda planen följas.

§ 34.

Föreskriften i Normalreglementets 34 § om roteförhör vid flyttande skolor i den rote, der sammanhängande undervisning ej för tillfället meddelas, kan, till följd af det stora afståndet (4 mil) rotarne emellan samt det ringa barnantalet vid församlingens nu varande flyttande skola, icke rimligtvis tillämpas.

§ 35.

1. I de distriktets skolor, der *afdelningsläsning* anordnas på sådant sätt, att afdelningarna bevista skolan *under olika tider af året*, förläggas högre afdelningens un-

dervisningstid hufvudsakligen till förra hälften af vårterminen och senare hälften af höstterminen, den lägre afdelningens till den öfriga lärotiden. Dock skall den afdelning, som för tillfälle ej har sammanhängande undervisning, en dag i veckan infinna sig i skolan till *afdelningsförhör*, vid hvilket hemuppgifter förhöras och förberedas; och skall den andra afdelningen samma dag åtnjuta ledighet

2. Om åter afdelningsläsning så anordnas, att afdelningarna bevista skola olika dagar i veckan, skall undervisningen fortgå sex dagar i veckan, och hvardera afdelningen besöka skolan hvarannan dag.

§ 36.

Med de barn, som erhållit afgangsbetyg från folkskolan utan att hafva inhemtat folkskolans hela lärokurs (jämför § 23 mom. 2), och som således ej ega tillträde till fortsättningskola, skall dock under en sammanhängande tid af minst en månad hvarje år *fortsatt undervisning* ega rum, i ändamål att underhålla och befästa deras kunskaper i kristendom, modersmål och räkning, intill dess de utträda ur skolåldern. Der antalet af dessa barn är så ringa, att undervisning på särskild tid ej för dem med skäl kan anordnas, må de tillsammans med folkskolans högre afdelning besöka skolan minst en månad årligen, helst under den tid af läsåret, då någon mera omfattande repetition af läroämnen eger rum.

H. Ordning och Tukt.

§ 37.

Skolbarnen äro skyldiga:

1. Att från den dag, de inskrivas i skolan, och intill dess de erhålla afgangsbetyg, punktligt infinna sig i skolan på de bestämda lärotiderna, så framt de ej af sjukdom eller annat giltigt skäl äro hindrade.
2. Att vara med nödiga läro-, skrif- och ritböcker försedda.
3. Att visa aktning och lydnad mot skolans lärare och styrelse.

4. Att vinnlägga sig om snygghet och renlighet.
5. Att i lärorummet iakttaga ordning och uppmärksamhet.
6. Att under fristunderna samt på vägen till och från skolan uppföra sig skickligt och anständigt.
7. Att med varsamhet behandla skolans tillhörigheter och ersätta det, som genom deras vårdslöshet kan varda förderfvadt.
8. Att för öfrigt ställa sig till efterrättelse de för skolan gifna föreskrifter och ordningsregler.

§ 38.

1. Om barn utan giltigt skäl försummar skolan, och om det gör sig skyldigt till lättja, olydnad, oordentlighet eller annat oskick, skall det först af läraren *tillrättavisas*, derefter, om förmaningen ej hörsammas, *straffas* med nedflyttning, afskild plats, ogillande vitsord i anmärkningsbok eller dylikt. I fall af uppenbart trots eller fortsatt svårare förseelse må lärjunge äfven kunna af läraren (lärinnan) *med lämplig kroppsaga tuktas*.

2. Låter sig barn ej genom lärarens bestraffning rättas, eller begår det gröfre förbrytelse, eller öfvar det genom sedlig vanart ett skadligt inflytande på sina kamrater, skall läraren härom skyndsamt underrätta såväl barnets föräldrar eller målsman som skolrådets ordförande, hvilken i samråd med skolrådet och läraren (lärarinnan) eger att vidtaga de åtgärder, som af omständigheterna påkallas.

§ 39.

Der föräldrar eller målsmän anse sig hafva skäl till missnöje med lärarens (lärarinnans) sätt att handhafva ordning och tukt, må de hos skolrådets ordförande *skriftligen* anföra sina klagomål.